

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Iulia, Augusti **filia**, mature habere coeperat canos, quos legere secrete solebat. Hac re **audita** Augustus voluit filiam deterrere quominus id faceret. [...] Tum interrogavit filiam, utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva. Cum illa respondisset «ego, pater, cana esse malo», mendacium **illi** pater obiecit: «Non dubito quin calva esse nolis. Quid ergo non times ne istae te calvam faciant?»

.....

Porcia, Bruti uxor, cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset, cultellum tonsorium quasi **unguium** resecandorum causa poposcit eoque velut forte elapso se vulneravit. **Clamore** deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit, quod tonsoris praeripuisset officium.

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των αποσπασμάτων:

«Iulia, Augusti filia, mature habere... mendacium illi pater obiecit» και « Porcia, Bruti uxor, cum viri ... velut forte elapso se vulneravit».

Μονάδες 20

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1. Για κάθε μία από τις παρακάτω προτάσεις σημείωσε τη σωστή απάντηση

Το έργο "Για τη φύση των πραγμάτων" είναι γραμμένο από τον:

- α) Οράτιο
- β) Κικέρωνα
- γ) Λουκρήτιο

Ποιος ρωμαίος ποιητής ανταγωνίστηκε τον Καλλίμαχο;

- α) Ο Κάτουλλος
- β) Ο Βεργίλιος
- γ) Ο Κικέρων

Ο Βεργίλιος εμπνεύστηκε από τον Θεόκριτο και τον Όμηρο για τη συγγραφή των έργων του. Σ Λ

Η "Αινειάδα" του Βεργιλίου αναγνωρίζεται ως το εθνικό έπος των Ρωμαίων. Σ Λ

Ο Κάτουλλος είναι γνωστός για τη φιλοσοφική ποίηση του και την αγάπη του για τη μεταφυσική. Σ Λ

Μονάδες 10

B2. Να εντοπίσετε στα παραπάνω κείμενα μία ετυμολογικά συγγενή λέξη της λατινικής για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις: επίκριση, συλλογή, τρόμος, νυχόκοπτης, φουρτούνα

Μονάδες 10

Γ1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

mature: ο ίδιος τύπος στον υπερθετικό βαθμό

pater: γενική πληθυντικού

calva: κλητική ενικού, αρσενικό γένος

istae: δοτική ενικού, ουδέτερο γένος

uxor: η δοτική πληθυντικού

viri: η κλητική ενικού

consilium: η γενική ενικού

unguium: η αφαιρετική ενικού

clamore: η αιτιατική ενικού

tonsoris: η γενική πληθυντικού

sui: η γενική πληθυντικού

eam: η δοτική πληθυντικού

Μονάδες 15

Γ2α. obiecit: Να γράψετε το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής όλων των χρόνων της παθητικής φωνής.

Μονάδες 5

Γ2β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

coeperat: απαρέμφατο μέλλοντα (να ληφθεί υπ' όψιν το υποκείμενο)

solebat: β' ενικό υποτακτικής μέλλοντα (να ληφθεί υπ' όψιν το υποκείμενο)

voluit: γ' πληθυντικό υποτακτικής ενεστώτα

malō: α' πληθυντικό υποτακτικής παρατατικού

cognovisset: το β' πληθυντικό υποτακτικής παρατατικού στη φωνή που βρίσκεται

resecandorum: το απαρέμφατο μέλλοντα στη φωνή που βρίσκεται

poroscit: η αφαιρετική του σουπίνου και το απαρέμφατο παρακειμένου στη φωνή που βρίσκεται

elapso: το απαρέμφατο μέλλοντα

praeripuisset: το γ' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα στη φωνή που βρίσκεται

Μονάδες 10

Δ1α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους:

filia είναι..... στο

illi είναι στο

audita είναι με υποκείμενο

unguium είναι στο

clamore είναι στο

Μονάδες 10

Δ1β. Να αναγνωρίσετε το είδος των παρακάτω προτάσεων και να δικαιολογήσετε τον τρόπο της εισαγωγής τους, την έγκλιση και το χρόνο:

....utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva.

Μονάδες 5

Δ2α. ego, pater, cana esse malo: Να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο χρησιμοποιώντας ως πρόταση εξάρτησης την πρόταση: “Iulia respondit”.

Μονάδες 3

Δ2β. Να μετατρέψετε τη δευτερεύουσα πρόταση της περιόδου σε μετοχική. Porcia, Bruti uxor, cum viri sui Consilium de interficiendo Caesare cognovisset, cultellum tonsorium poposcit.

Μονάδες 4

Δ2γ. Να μετατρέψετε την παρακάτω πρόταση σε δευτερεύουσα χρησιμοποιώντας ως πρόταση εξάρτησης την πρόταση που βρίσκεται μέσα στην παρένθεση:

Iulia, canos suos secrete legebat. (Augustus persuasit)

Μονάδες 3

Δ2δ. ad eam obiurgandam venit: Να εκφράσετε τον προσδιορισμό του σκοπού με όλους τους δυνατούς τρόπους.

Μονάδες 5

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Fortuna bona!

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Η Ιουλία, η κόρη του Αυγούστου, είχε αρχίσει να εμφανίζει πρόωρα άσπρες τρίχες, τις οποίες συνήθιζε να αφαιρεί κρυφά. Όταν άκουσε ο Αύγουστος αυτό το πράγμα, θέλησε να αποτρέψει την κόρη του από το να κάνει αυτό... Τότε ρώτησε την κόρη του, αν μετά από κάποια χρόνια θα προτιμούσε να είναι ασπρομάλλα ή φαλακρή. Όταν εκείνη απάντησε «εγώ, πατέρα, προτιμώ να είμαι ασπρομάλλα», ο πατέρας προέβαλε σ' αυτήν το εξής ψεύτικο επιχείρημα: «Δεν αμφιβάλλω ότι δεν θέλεις να είσαι φαλακρή. Γιατί, λοιπόν, δεν φοβάσαι μήπως αυτές εδώ σε κάνουν φαλακρή;»

.....

Η Πορκία, η σύζυγος του Βρούτου, όταν έμαθε το σχέδιο του άντρα της να δολοφονήσει τον Καίσαρα (ή: για τη δολοφονία του Καίσαρα), ζήτησε ένα μαχαιράκι (ή: ξυράφι) μανικιουρίστα τάχα για να κόψει τα νύχια της και αυτοτραυματίστηκε μ' αυτό, καθώς της γλίστρησε δήθεν τυχαία. Έπειτα ο Βρούτος, αφού κλήθηκε στην κρεβατοκάμαρά (της) από τα ξεφωνητά των υπηρετριών, ήρθε για να τη μαλώσει, γιατί τάχα (κατά τη γνώμη του) είχε κλέψει την τέχνη του μανικιουρίστα.

B1. γ, α, Σ, Σ, Λ

B2. Επίκριση - secreta, συλλογή- lego, τρόμος - deterreo, νυχοκόπτης- unguis, φουρτούνα- forte

Γ1. mature: maturissime / maturime

pater: patrum

calva: calve

istae: isti

uxor: uxoris

viri: viri

consilium: consilii/consili

unguim: ungue/ungi

clamore: clamorem

tonsoris: tonsorum

sui: suorum

eam: eis/iis/is

Γ2α. obiceris (-re)/ obiciebaris (-re) / obicieris (-re) / obiectus es/ obiectus eras / obiectus eris

Γ2β.

cooperat: coepturam esse

solebat: solitura sis

voluit: velint

malo: malleamus

cognovisset: cognosceretis

resecandorum: resectum iri

poposcit: postulatu, poposcisse

elapso: elapsurum esse

praeripuisset: praeripiunt

Δ1α.

filia είναι παράθεση στο Iulia

illi είναι έμμεσο αντικείμενο στο obiecit

audita είναι αφαιρ. Απόλυτη χρονική μετοχή με υποκείμενο το re

unquium είναι υποκειμενο στο resecandorum

clamore είναι ποιητικό αίτιο στο vocatus

Δ1β.

utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva: δευτερεύουσα ονοματική πλάγια ερωτηματική πρόταση ως έμμεσο αντικείμενο στο interrogavit· εισάγεται

με το *utrum...an* (διμελής, ολικής αγνοίας) · εκφέρεται με υποτακτική (γιατί η εξάρτηση δίνει υποκειμενική χροιά στο περιεχόμενο της πρότασης) · συγκεκριμένα εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού (*mallet*) γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (*interrogavit*) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν.

Δ2α. *Iulia respondit patri se canam esse malle.*

Δ2β. *Porcia, Bruti uxor, viri sui consilio de interficiendo Caesare cognito, cultellum tonsorium poposcit.*

Δ2γ. *Augustus persuasit Iuliae ne canos suos secrete legeret.*

Δ2δ.

- i) *Causa (gratia) eam obiurgandi venit* και με γερουνδιακή έλξη η οποία είναι υποχρεωτική: *causa (gratia) eae obiurgante venit.*
- ii) *Venit ad eam obiurgaret.*
- iii) *Venit qui eam obiurgaret.*
- iv) *Venit eam obiurgatum.*